

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 7. novembrī
(OR. en)

14637/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0387 (NLE)

ECOFIN 1087
FIN 1092
UEM 338

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats:	PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS, ar ko groza 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumu par Lietuvas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu
---------	---

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

(... gada ...),

**ar ko groza 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumu
par Lietuvas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu¹, un jo īpaši tās 20. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

¹ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

tā kā:

- (1) Kad Lietuva 2021. gada 14. maijā bija iesniegusi nacionālo atveseļošanas un noturības plānu ("ANP"), Komisija ierosināja Padomei sniegt par to pozitīvu novērtējumu. Padome 2021. gada 28. jūlijā apstiprināja pozitīvu novērtējumu ar īstenošanas lēmumu ("Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums")¹.
- (2) Ievērojot Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktu, katrai dalībvalstij pieejamā neatmaksājamā finansiālā atbalsta maksimālā finanšu iemaksa bija jāatjaunina līdz 2022. gada 30. jūnijam pēc tajā noteiktās metodes. Komisija 2022. gada 30. jūnijā iepazīstināja Eiropas Parlamentu un Padomi ar minētās atjaunināšanas rezultātiem.
- (3) Lietuva 2023. gada 30. jūnijā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.c pantu iesniedza Komisijai grozītu nacionālo ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļu.
- (4) Grozītajā ANP ir ņemta vērā arī atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu un ir iekļauts pamatots lūgums Komisijai ierosināt grozīt Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21. panta 1. punktu uz tā pamata, ka ANP objektīvu apstākļu dēļ daļēji vairs nav iespējams īstenot. Lietuvas iesniegtie ANP grozījumi attiecas uz 46 pasākumiem un apakšpasākumiem.

¹ Skatīt dokumentus ST 10477/21 INIT un ST 10477/21 ADD 1
<http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Padome savus ieteikumus Lietuvai Eiropas pusgada ietvaros adresēja 2023. gada 14. jūlijā. Padome cita starpā ieteica Lietuvai rīkoties, lai pakāpeniski pārtrauktu ārkārtas atbalsta pasākumus enerģētikas jomā, samazinātu atkarību no fosilā kurināmā un paātrinātu atjaunīgo energoresursu izvēršanu, stiprinātu veselības aprūpi un sociālos pakalpojumus un uzlabotu sociālos mājokļus, kā arī turpinātu ANP un kohēzijas politikas programmu ātru īstenošanu.
- (6) Pirms grozītā ANP plāna iesniegšanas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu notika apspriešanās ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jaunatnes organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Apspriešanās kopsavilkums tika iesniegts kopā ar grozīto nacionālo ANP. Ievērojot Regulas (ES) 2021/241 19. pantu, Komisija saskaņā ar minētās regulas V pielikumā izklāstītajām novērtēšanas vadlīnijām ir novērtējusi grozītā ANP atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu.

Aizdevuma pieprasījums, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 14. pantu

- (7) Lietuvas iesniegtajā grozītajā ANP ir iekļauts aizdevuma atbalsta pieprasījums sešu pasākumu atbalstam.

- (8) 2. komponentā (Lietuvas zaļā pārveide) Lietuva ierosināja pievienot reformu, kuras mērķis ir mobilizēt publisko un privāto finansējumu, lai sasniegtu mērķus attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām un investoru skatījumā palielinātu Lietuvas pievilcību zaļo finanšu produktu jomā. Paredzams, ka tas tiks panākts, izmantojot Lietuvas Zaļā finansējuma rīcības plānu 2023.–2026. gadam. Turklāt Zaļā finansējuma un zināšanu centra, kas ir Zaļā finansējuma rīcības plāna 2023.–2026. gadam īstenošanas pasākums, mērķis ir veicināt ilgtspējīgas markējuma ekosistēmas attīstību Lietuvā, pamatojoties uz starptautisko praksi, nodrošināt attiecīgās, ar ilgtspēju saistītās informācijas izplatīšanu, koordinēt sadarbību starp publisko sektoru un privāto sektoru, un akadēmiskajām aprindām un vairoto Lietuvas atpazīstamību ilgtspējīga finansējuma jomā.
- (9) 5. komponenta (Augstākā izglītība – saskaņota sistēma pētniecības un inovācijas un augstas pievienotās vērtības uzņēmējdarbības stimulēšanai) ietvaros Lietuva ierosināja pievienot investīciju, ar ko nodrošinātu tāda finanšu instrumenta izveidi, kura mērķis būtu piešķirt vai nu sindicētos un subordinētos aizdevumus, vai arī tiešos aizdevumus cita starpā uzņēmumiem zaļo rūpniecisko tehnoloģiju izstrādei un augstas pievienotās vērtības rūpniecības attīstībai. Attiecīgās investīcijas ir vērstas uz uzņēmumiem, un to mērķis ir atbalstīt sociālo un teritoriālo kohēziju, kā arī gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi.
- (10) 6. komponenta (Efektīvs publiskais sektors un priekšnosacījumi, lai atveseļotos pēc pandēmijas) ietvaros Lietuva ierosināja pievienot reformu, kuras mērķis ir uzlabot centralizēto publisko iepirkumu ar Centrālās iepirkumu organizācijas starpniecību, kā arī pievienot jaunu investīciju, veicot 150 miljonu euro kapitāla iepludināšanu *INVEGA* (Lietuvas valsts attīstību veicinošajā iestādē), kas, paredzams, uzlabos piekļuvi finansējumam Lietuvā.

- (11) 7. komponenta (Plašākas iespējas ikvienam aktīvi veidot valsts labklājību) ietvaros Lietuva ierosināja pievienot reformu, kuras mērķis ir samazināt sociālo un nodarbinātības pakalpojumu un citu saistīto pakalpojumu plānošanas un sniegšanas sadrumstalotību, kā arī uzlabot sociālo darbinieku kompetences.
- (12) 8. komponenta (*REPowerEU*) ietvaros Lietuva ierosināja pievienot investīciju, kas ietvertu finanšu instrumenta īstenošanu nolūkā veicināt atjaunīgo energoresursu izvēršanu. Minētā investīcija ietver publiskas investīcijas fondā, kura mērķis ir sniegt aizdevumu atbalstu privātām struktūrām, kā arī līdzīgas darbības veicošām publiskām struktūrām, lai palielinātu elektroenerģijas ražošanas jaudu saules enerģijas parkos un sauszemes vējparkos.

Atjauninājumi, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu

- (13) Grozītajā ANP, ko iesniegusi Lietuva, ir atjaunināti divi apakšpasākumi, lai ņemtu vērā atjaunināto maksimālo finanšu iemaksu, kura ir samazināta no 2 224 195 119 EUR¹ līdz 2 099 135 822 EUR¹. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 2. punktu dalībvalstis, kuru maksimālā finanšu iemaksa ir samazināta, *REPowerEU* nodaļās var iekļaut arī jau pieņemtajos Padomes īstenošanas lēmumos ietvertos pasākumus, tos nepaplašinot, līdz aplēsto izmaksu summai, kas vienāda ar minēto samazinājumu.

¹ Šī summa atbilst finanšu piešķīrumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Lietuvas izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā noteikto metodiku.

- (14) Pamatojoties uz to, Lietuva 2. komponenta (Lietuvas zaļā pārveide) ietvaros ir grozījusi viena apakšpasākuma divus mērķrādītājus un cita apakšpasākuma vienu mērķrādītāju. Šīs izmaiņas konkrēti attiecas uz 23. un 24. mērķrādītāju par jaunas jaudas izveidi elektroenerģijas ražošanai no atjaunīgajiem energoresursiem (AER) (Atbalsts sauszemes AER staciju (saules un vēja enerģijas) un individuālo glabātavu būvniecība), kas ir daļa no B.1.1.2. investīcijas, un uz B.1.3.1. investīcijā ietverto 49. mērķrādītāju par demonstrējumu ēkām, kuras renovētas ar nolūku samazināt enerģijas patēriņu (Ēku renovācijas pasākumu kopumu un standartu atjaunināšana un testēšana praksē, kā arī metodikas izstrāde ilgtspējīgu pilsētu attīstībai). 23. un 24. mērķrādītājs būtu jāsvītiro no B.1.1.2. apakšpasākuma un jāiekļauj H.1.3.2. apakšpasākumā (*REPowerEU*). Turklāt 49. mērķrādītājs būtu jāsvītiro no B.1.3.1. apakšpasākuma un jāiekļauj H.1.1.1. apakšpasākumā (*REPowerEU*). Attiecīgi būtu jāgroza Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums.

Grozījumi, kuru pamatā ir Regulas (ES) 2021/241 21. pants

- (15) Lietuvas iesniegtie ANP grozījumi objektīvu apstākļu dēļ attiecas uz 44 pasākumiem un apakšpasākumiem.

- (16) Lietuva ir paskaidrojusi, ka augstās inflācijas dēļ pieci pasākumi un apakšpasākumi vairs nav pilnībā īstenojami. Gan cenu, gan algu inflācija Lietuvā laikā no 2021. gada beigām līdz 2022. gada beigām ir bijusi nemainīgi augsta, kā rezultātā pieauga izmaksas, piemēram, būvniecības un aprīkojuma izmaksas, tādējādi ietekmējot ANP ietverto projektu termiņus un vērienīgumu. Tas skar 1. komponenta (Noturīga un nākotnes prasībām atbilstoša veselības sistēma) A.1.3.3. apakšpasākuma (Neatliekamās palīdzības dienestu un reanimācijas nodaļu modernizācija reģionālajās slimnīcās) 20. mērķrādītāju, 2. komponenta (Lietuvas zaļā pārveide) B.1.3.4. apakšpasākuma (Atbalsts ēku ātrākai renovācijai saskaņā ar jaunākajiem ēku renovācijas standartiem) 53. un 54. mērķrādītāju un B.1.4. pasākuma (“Siltumnīcefekta gāzu absorbcijas spējas palielināšana”) 55. un 56. mērķrādītāju, 4. komponenta (Kvalitatīva un pieejama izglītība visā dzīves ciklā) D.1.1.4. apakšpasākuma (Skolotāju, vietnieku un vadītāju kompetenču stiprināšana) 98. mērķrādītāju un 7. komponenta (Plašākas iespējas ikvienam aktīvi veidot valsts labklājību) G.1.2.2. apakšpasākuma (Nodarbinātības atbalsta pasākumu tvēruma un daudzveidības palielināšana, digitālās un zaļās pārkārtošanās mērķu sasniegšana un aprites ekonomikas veicināšana) 189. mērķrādītāju. Pamatojoties uz to, Lietuva ir lūgusi grozīt minētos atskaites punktus un mērķrādītājus. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (17) Lietuva ir paskaidrojusi, ka piegādes ķēdes traucējumu dēļ trīs pasākumi un apakšpasākumi vairs nav pilnībā īstenojami. Piegādes ķēdes traucējumi un ar tiem saistītās grūtības iegūt projektu īstenošanai vajadzīgos komponentus ir būtiski ietekmējuši biodegvielu un zaļā ūdeņraža ražošanu un izmantošanu, ļoti augstas veiktspējas tīklu izvēršanu un inovatīvu risinājumu izstrādi transporta nozarē. Tas skar 2. komponenta (Lietuvas zaļā pārveide) B.1.2.4. apakšpasākuma (Atbalsts AER degvielu (biometāna gāzes, otrās paaudzes šķidrās biodegvielas transportam un zaļā ūdeņraža) vietējās ražošanas palielināšanai) 46. un 47. mērķrādītāju un 3. komponenta (Digitālā pārveide izaugsmei) C.1.5.2. apakšpasākuma (Ļoti augstas veiktspējas tīklu turpmāka attīstība) 86., 87. un 88. mērķrādītāju un C.1.5.3. apakšpasākuma (Inovācija mobilitātē) 90. mērķrādītāju. Ierosinātie C.1.5.2. apakšpasākuma (Ļoti augstas veiktspējas tīklu turpmāka attīstība) grozījumi ir acīmredzami labāks alternatīvs veids projekta īstenošanai. Pamatojoties uz to, Lietuva ir lūgusi grozīt minēto atskaites punktu un mērķrādītāju īstenošanas termiņu un veikt iepriekš minētās izmaiņas. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (18) Lietuva ir paskaidrojusi, ka trīs pasākumi un apakšpasākumi vairs nav pilnībā īstenojami sākotnējā termiņā, jo attīstītājiem neparedzētu iemeslu dēļ ir jāpārskata savs sākotnējais ANP, lai nodrošinātu projekta kvalitāti un drošumu. Tas attiecas uz 1. komponenta (Noturīga un nākotnes prasībām atbilstoša veselības sistēma) A.1.1.7. apakšpasākuma (Uzlaboto terapiju centra izveide) 7. atskaites punktu, A.1.1.9. apakšpasākuma (Veselības aprūpes speciālistu kompetences platformas izveide) 10. atskaites punktu un A.1.1.10. apakšpasākuma (Veselības aprūpes kvalitātes novērtēšanas modeļa izstrāde) 11. mērķrādītāju. Pamatojoties uz to, Lietuva ir lūgusi pagarināt minēto atskaites punktu un minētā mērķrādītāja īstenošanas termiņu. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.
- (19) Lietuva ir paskaidrojusi, ka tirgus pieprasījuma izmaiņu dēļ trīs pasākumi un apakšpasākumi vairs nav pilnībā īstenojami. Piemēram, izrādījās, ka mazāka par gaidīto bija pašvaldību interese piedalīties tādos projektos kā specifiska bezskaidras naudas maksājumu infrastruktūra skolās, un arī pieprasījums pēc ārvalstu studentiem paredzētiem valodu kursiem vai tādu universitāšu skaits, kuras piedalās starptautiskos tīklos, izrādījās mazāks par prognozēto. Tas skar 5. komponenta (Augstākā izglītība – saskaņota sistēma pētniecības un inovācijas un augstas pievienotās vērtības uzņēmējdarbības stimulēšanai) E.1.1.3. apakšpasākuma (Augstākās izglītības iestāžu starptautiskās konkurētspējas stiprināšana) 124. un 125. mērķrādītāju un E.1.2.2. apakšpasākuma (Palielināts pieprasījums pēc inovācijām Lietuvā, izmantojot publiskā iepirkuma potenciālu) 130. mērķrādītāju, kā arī 6. komponenta (Efektīvs publiskais sektors un priekšnosacījumi, lai atveseļotos pēc pandēmijas) F.1.4.4. apakšpasākuma (Finansiāli izglītēt nākamās nodokļu maksātājus) 159. un 160. mērķrādītāju. Pamatojoties uz to, Lietuva ir lūgusi grozīt minētos atskaites punktus un mērķrādītājus. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (20) Lietuva ir paskaidrojusi, ka seši pasākumi un apakšpasākumi vairs nav (pilnībā) īstenojami sākotnējā termiņā, jo ir aizkavējies iepirkuma process, kas nav valsts iestāžu kontrolē. Šādas aizkavēšanās iemesli ir, piemēram, neparedzēti šķēršļi vajadzīgo materiālu iepirkšanā, neprognozēts enerģijas cenu pieaugums apvienojumā ar atjaunīgās enerģijas ražošanas jaudas trūkumu vietējā līmenī vai tirgus līdzdalības trūkums, kā rezultātā ir nepieciešams grozīt publiskā iepirkuma procedūras tvērumu. Tas skar 1. komponenta (Noturīga un nākotnes prasībām atbilstoša veselības sistēma) A.1.3.2. apakšpasākuma (Zināšanu centru modernizācija infekcijas slimību klasteros) 19. mērķrādītāju, 2. komponenta (Lietuvas zaļā pārveide) B.1.1.1. apakšpasākuma (Sagatavošanās darbi jūras vēja spēkstacijas un ar to saistītās infrastruktūras attīstībai) 22. mērķrādītāju, B.1.2. pasākuma (Pārvietošana, nepiesārņojot vidi) 30. atskaites punktu, B.1.3.3. apakšpasākuma (Veicināt tādu būvizstrādājumu un pakalpojumu piedāvājumu, kas paātrina ēku renovāciju) 52. mērķrādītāju, 6. komponenta (Efektīvs publiskais sektors un priekšnosacījumi, lai atveseļotos pēc pandēmijas) F.1.1.1. apakšpasākuma (Progresīvas cilvēkresursu pārvaldības sistēmas izveide publiskajā sektorā) 138. atskaites punktu un 7. komponenta (Plašākas iespējas ikvienam aktīvi veidot valsts labklājību) G.1.2.1. apakšpasākuma (Nodarbinātības dienesta darbības procesu optimizācija un uzlabošana, nodrošinot sistemātisku orientāciju uz klientiem) 187. mērķrādītāju. Pamatojoties uz to, Lietuva ir lūgusi grozīt minētos atskaites punktus. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (21) Lietuva ir paskaidrojusi, ka 24 pasākumu un apakšpasākumu gadījumā ierosinātie grozījumi ir acīmredzami labāks alternatīvs veids attiecīgā projekta īstenošanai. Tika atrasti efektīvāki veidi to pašu pasākumu īstenošanai, kā rezultātā tika samazinātas izmaksas, termiņi tika pārcelti uz agrāku laiku vai tika palielināts pasākumu tvērums un vērienīgums. Tas skar 1. komponenta (Noturīga un nākotnes prasībām atbilstoša veselības sistēma) A.1.1.1. apakšpasākuma (Tiesiskais regulējums, kas reglamentē neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu organizēšanu, pārvaldību un sniegšanu) 1. atskaites punktu un A.1.1.11. apakšpasākuma (Veselības aprūpes nozares digitalizācija) aprakstu; 2. komponenta (Lietuvas zaļā pārveide) B.1.2.1. apakšpasākuma (Atbalsts “tīro” transportlīdzekļu iegādei, ko veic publiskais sektors un uzņēmumi) 31., 32. un 33. mērķrādītāju, B.1.2.2. apakšpasākuma (Atbalsts bezemisiju sabiedriskā transporta transportlīdzekļu iegādei) 36. mērķrādītāju, B.1.2.3. apakšpasākuma (Transportlīdzekļu uzlādes/alternatīvās degvielas uzpildes infrastruktūras uzstādīšana) 41. mērķrādītāju un B.1.3.2. apakšpasākuma (Instrumenti ēku renovācijas koordinācijas un tehniskās palīdzības veicināšanai) 51. mērķrādītāju, 3. komponenta (Digitālā pārveide izaugsmei) C.1.1. apakšpasākuma (Publiskās informācijas tehnoloģiju pārvaldības pārveide) 59. un 60. atskaites punktu un 61., 62. un 63. mērķrādītāju, C.1.2. apakšpasākuma (Datu pārvaldības efektivitātes nodrošināšana un atklātie dati) 67. mērķrādītāju, C.1.3. apakšpasākuma (Uz klientu orientēti pakalpojumi) aprakstu, C.1.4.1. apakšpasākuma (Lietuviešu valodas tehnoloģisko resursu izstrāde) 74. atskaites punktu un 75. mērķrādītāju, C.1.4.2. apakšpasākuma (Kultūras resursu digitalizācija un pieejamība) 76. atskaites punktu un 77. mērķrādītāju un C.1.4.5. apakšpasākuma (IKT izcilības centrs) 82. mērķrādītāju, 4. komponenta (Kvalitatīva un pieejama izglītība visā dzīves ciklā) D.1.1. pasākuma (Moderna vispārējā izglītība – konkurētspējīgu prasmju pamats) aprakstu, D.1.1.4. apakšpasākuma (Skolotāju, vietnieku un vadītāju kompetenču stiprināšana) 99. atskaites punktu, D.1.4.2. apakšpasākuma (Kompetenču novērtēšana) 115. atskaites punktu,

5. komponenta (Augstākā izglītība – saskaņota sistēma pētniecības un inovācijas un augstas pievienotās vērtības uzņēmējdarbības stimulēšanai) E.1.2.3. apakšpasākuma (Jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstības veicināšana) 131. mērķrādītāju, 6. komponenta (Efektīvs publiskais sektors un priekšnosacījumi, lai atveseļotos pēc pandēmijas) F.1.1. pasākuma (Efektīvs publiskais sektors) aprakstu, F.1.1.2. apakšpasākuma (Centralizēta mehānisma izveide publiskā sektora vadītāju kompetenču attīstīšanai) 139. atskaites punktu, F.1.1.3. apakšpasākuma (Satvara izveide stratēģisko kompetenču attīstīšanai publiskajā sektorā) 140. atskaites punktu un 141. mērķrādītāju, F.1.3.1. apakšpasākuma (Budžeta struktūras uzlabojumi) 148. un 149. atskaites punktu, F.1.3.2. apakšpasākuma (Izdevumu pārskati) 150. atskaites punktu, F.1.3.5. apakšpasākuma (Valsts attīstības iestāžu konsolidācija) 154. atskaites punktu, 6. komponenta (Efektīvs publiskais sektors un priekšnosacījumi, lai atveseļotos pēc pandēmijas) F.1.5. pasākuma (Uzņēmumiem pieejamie instrumenti maksātspējas riska pārvaldībai) 164. atskaites punktu un 7. komponenta (Plašākas iespējas ikvienam aktīvi veidot valsts labklājību) G.1.1.2. apakšpasākuma (Papildu pasākumi sociālo pabalstu adekvātuma un ilgtspējas palielināšanai) 184. atskaites punktu. Pamatojoties uz to, Lietuva ir lūgusi grozīt minētos atskaites punktus un mērķrādītājus un veikt minētās izmaiņas. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (22) Komisija uzskata, ka Lietuvas norādītie argumenti pamato atjauninājumu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu un grozījumu saskaņā ar minētās regulas 21. panta 2. punktu.

Pārrakstīšanās kļūdu labojumi

- (23) Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmuma tekstā ir konstatētas pārrakstīšanās kļūdas, kas ietekmē deviņus atskaites punktus un mērķrādītājus un 17 pasākumus un apakšpasākumus. Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums būtu jāgroza, lai labotu minētās pārrakstīšanās kļūdas, kuras neatspoguļo 2021. gada 14. maijā Komisijai iesniegtā ANP saturu, par ko vienojusies Komisija un Lietuva.

Minētās pārrakstīšanās kļūdas attiecas uz 1. komponenta (Noturīga un nākotnes prasībām atbilstoša veselības sistēma) A.1.1.2. apakšpasākuma (Digitālās veselības sistēmas izstrāde, kas atvieglo veselības datu otrreizēju izmantošanu) 2. atskaites punktu, A.1.1.4. apakšpasākuma (Sabiedrības veselības aprūpes pamatpakalpojumu sniegšanas modeļa izveide) 4. atskaites punktu, A.1.1.8. apakšpasākuma (Reprezentatīva references genoma datu krājuma izveide veselības projektā “*Genome Europe*”) 8. un 9. mērķrādītāju, A.1.2. pasākumu (Ilgttermiņa aprūpes pakalpojumu sniegšana) un A.1.2.1. apakšpasākuma (Ilgttermiņa aprūpes modeļa pieņemšana) 15. atskaites punktu, 4. komponenta (Kvalitatīva un pieejama izglītība visā dzīves ciklā) C.1.4.3. apakšpasākumu (Digitālās izglītības satura un resursu ražošana), C.1.4.4. apakšpasākumu (Finanšu instrumenti uzņēmumu radīšanai un digitālajai inovācijai), C.1.5.1. apakšpasākumu (5G ceļvedis), D.1.1.3. apakšpasākumu (Tūkstošgades skolas programma), D.1.1.7. apakšpasākumu (Agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes uzlabošana), D.1.4. pasākumu (Kompetence zaļai un digitālai pārveidei, kas iegūta profesionālajā izglītībā un apmācībā), D.1.4.1. apakšpasākumu (Valsts platforma profesionālās izglītības un apmācības progresam) un D.1.4.4. apakšpasākumu (Mobilitātes programma), 5. komponenta (Augstākā izglītība – saskaņota sistēma pētniecības un inovācijas un augstas pievienotās vērtības uzņēmējdarbības stimulēšanai) E.1.1.2. apakšpasākuma (Augstākās izglītības tīkla efektivitātes uzlabošana, pilnveidojot universitāšu un koledžu uzdevumus) 123. mērķrādītāju, 6. komponenta (Efektīvs publiskais sektors un priekšnosacījumi, lai atveseļotos pēc pandēmijas) F.1.3.4. apakšpasākuma (Publiskā un privātā sektora partnerību veicināšana) 153. atskaites punktu un F.1.7.1. apakšpasākuma (Risinājuma rašana e-ieņēmumu iespējošanai) 175. atskaites punktu, kā arī 7. komponenta (Plašākas iespējas ikvienam aktīvi veidot valsts labklājību) G.1.1.1. apakšpasākuma (Pētījums par minimālo ienākumu shēmu un ar to saistītajām izmaiņām tiesību aktos) 180. atskaites punktu. Minētie labojumi neietekmē attiecīgo pasākumu īstenošanu.

- (24) *REPowerEU* nodaļa ietver vienu reformu un trīs investīcijas.
- (25) Reformas (H.1.3.) mērķis ir uzlabot investīciju vidi par labu atjaunīgo energoresursu projektu attīstītājiem. Konkrēti, reformas mērķis ir racionalizēt un paātrināt atļauju piešķiršanas un citus administratīvos procesus, tostarp samazinot nepieciešamo atļauju skaitu, saīsinot šo atļauju saņemšanas laikposmu un ieviešot regulējumu attiecībā uz hibrīdelektrostacijām (H.1.3.1.). Turklāt paredzams, ka reforma palīdzēs panākt to, ka elektroenerģija Lietuvā pilnībā tiek ražota no atjaunīgajiem energoresursiem, jo tiks analizēti dažādi modelēšanas scenāriji un izstrādāts Lietuvas elektroenerģijas nozares pārveides modelis. Reformas mērķis ir arī sniegt atbalstu vai nu juridiskām personām, lauksaimniekiem, atjaunīgās enerģijas energokopienām vai arī iedzīvotāju energokopienām, lai tās varētu iegādāties un uzstādīt sauszemes saules un vēja elektrostacijas, par prioritāti nosakot pašpatēriņa, lauksaimnieciskās vai saimnieciskās vajadzības (H.1.3.2.). Reforma efektīvi palīdz sasniegt Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta b) un e) apakšpunktā izklāstītos *REPowerEU* mērķus, jo ir paredzēti priekšlikumi par darbībām, kas vajadzīgas, lai vēl vairāk kāpinātu Lietuvas atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas jaudu, un priekšlikumi, kuru mērķis ir panākt to, ka 100 % no kopējā valsts elektroenerģijas patēriņa tiek ražoti no atjaunīgajiem energoresursiem, un tiek sniegts atbalsts papildu atjaunīgās enerģijas ražošanas jaudas radīšanai.
- (26) Ar *REPowerEU* nodaļu palielina finansējumu daudzdzīvokļu ēku renovācijai, kā rezultātā tiek uzlabota ēku energoefektivitāte un samazinātas apkures izmaksas iedzīvotājiem. Tādējādi tā palīdz zināmā mērā samazināt enerģētisko nabadzību, ar ko bieži vien saskaras sociālekonomiski neizdevīgā situācijā esošas iedzīvotāju grupas.

- (27) *REPowerEU* nodaļā ietvertās jaunās investīcijas ir šādas: a) atbalsts ēku renovācijas paātrināšanai (H.1.1), b) atbalsts videi nekaitīgu iekšzemes ūdens transportlīdzekļu iegādei (H.1.2.) un c) aizdevumu atbalsts, kura mērķis ir palielināt enerģijas ražošanas jaudu no atjaunīgajiem energoresursiem (H.3.1.). Pirmajā investīcijā (H.1.1.) ir ietverti šādi divi elementi: a) ēku renovācijas pasākumu kopumu un standartu atjaunināšana un testēšana praksē (H.1.1.1.) un b) atbalsts daudzdzīvokļu ēku renovācijai ar nolūku palielināt energoefektivitāti (līdz A klasei) (H.1.1.2.). Pirmajā elementā (H.1.1.1) ir ietverti zaļās renovācijas demonstrējuma projekti, kuros izmantotas jaunas, rūpnieciski ražotas siltumizolācijas sistēmas, kas sastāv no bioloģiskām izejvielām, kā arī būvniecības informācijas modelēšanas tehnoloģijas, kurās ir apvienoti visi būvniecības procesi. Otrā elementa (H.1.1.2.) ietvaros atbalsts tiek sniegts kā kompensācija, kas vidēji ir vismaz 30 % no darbu izdevumiem, kā kompensācija par aizdevumiem, kuru procentu likme pārsniedz 3 %, un kā kompensācija 100 % apmērā par izdevumiem, kas radušies saistībā ar tehnisko palīdzību, kura ietver projektu sagatavošanas, administrēšanas un uzturēšanas izmaksas. Ar otro investīciju (H.1.2.) plānots atbalstīt tāda aprīkojuma iegādi un piegādi, kas vajadzīgs bezemisiju iekšzemes ūdens transportam. Trešā investīcija (H.3.1.) ietver aizdevuma atbalstu uzņēmumiem (tostarp publiskām struktūrām, kas veic līdzīgas darbības kā privātās struktūras), lai veiktu investīcijas projektos, ar kuriem atbalsta papildu atjaunīgās enerģijas (saules un vēja enerģijas) ražošanas jaudas radīšanu.

- (28) Paredzams, ka iepriekš minētās investīcijas palīdzēs sasniegt Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta b), c) un e) apakšpunktā izklāstītos mērķus, jo tiks nodrošināts atbalsts bezemisiju transporta risinājumiem un sniegts aizdevuma atbalsts papildu enerģijas ražošanas jaudas radīšanai no atjaunīgajiem energoresursiem.
- (29) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem ir novērtējusi grozīto ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļu.

Līdzsvarota reakcija, kas sniedz ieguldījumu sešos pīlāros

- (30) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta a) apakšpunktā un V pielikuma 2.1. kritērijā, grozītais ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļa, lielā mērā (A reitings) ir visaptveroša un pienācīgi līdzsvarota reakcija uz ekonomisko un sociālo situāciju, tādējādi sniedzot pienācīgu ieguldījumu visos sešos pīlāros, kas izklāstīti minētās regulas 3. pantā, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts konkrētās problēmas un tai paredzēto finanšu piešķirumu.

- (31) Komisija uzskata, ka grozītais ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļa, pozitīvi ietekmē ANP ieguldījumu pirmajā pīlārā attiecībā uz zaļo pārkārtošanos, jo *REPowerEU* nodaļa palīdz sasniegt gandrīz 100 % no zaļajiem mērķiem. Attiecībā uz pārējiem pīlāriem ierosināto ANP grozījumu būtība un apmērs neietekmē nedz ANP iepriekšējo novērtējumu, kurā atzīts, ka plāns lielā mērā ir visaptveroša un pienācīgi līdzsvarota reakcija uz ekonomisko un sociālo situāciju, vai tā attiecīgo ieguldījumu visos sešos pīlāros, kas minēti Regulas (ES) 2021/241 3. pantā. Attiecībā uz zaļās pārkārtošanās pīlāru – Lietuvas grozītais ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļa, turpina risināt zaļās problēmas, jo īpaši ar 2. komponenta (Lietuvas zaļā pārveide) un no jauna pievienotā 8. komponenta (*REPowerEU* nodaļa) starpniecību. Kā paredzēts 2. komponentā, ar grozīto ANP tiek palielināts dažu esošo investīciju vērienīgums, proti, transporta jomā. Komponentā arī ietver jaunu reformu par zaļā finansējuma veicināšanu ar Zaļā finansējuma rīcības plāna palīdzību. Saskaņā ar reformu arī plānots izveidot Zaļā finansējuma, zināšanu un kompetenču centru. Kā paredzēts 8. komponentā, pasākumi, kuri attiecas uz atļauju piešķiršanas procedūrām, atjaunīgo energoresursu izvēršanu, daudzdzīvokļu ēku renovāciju un zaļajiem izmēģinājuma projektiem ēku renovācijas jomā, kā arī uz tīru iekšzemes ūdens transportu, palīdz sasniegt Savienības klimata mērķrādītājus 2030. gadam un mērķi līdz 2050. gadam panākt Savienības klimatneitralitāti.

Risinājumi, kas attiecas uz visām konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos konstatētajām problēmām vai uz ievērojamu to daļu

- (32) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktā un V pielikuma 2.2. kritērijā, gaidāms, ka grozītais ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļa, palīdzēs efektīvi risināt visas tās problēmas vai ievērojamu to problēmu daļu (A reitings), kuras konstatētas attiecīgajos Lietuvai adresētajos ieteikumos, ieskaitot to fiskālos aspektus, vai problēmas, kas konstatētas citos atbilstīgos dokumentos, kurus Komisija oficiāli pieņēmusi Eiropas pusgada kontekstā.
- (33) Konkrēti, grozītajā ANP ir ņemti vērā konkrētajai valstij adresētie ieteikumi, kurus Padome oficiāli pieņēmusi pirms tā iesniegšanas. Tā kā ANP apmērs palielinājās pēc tam, kad tika iesniegts papildu aizdevuma pieprasījums, vispārējā novērtējumā ir ņemti vērā visi 2022. un 2023. gadā izteiktie strukturālie ieteikumi.
- (34) Novērtējusi progresu, kas panākts visu attiecīgo konkrētajai valstij adresēto ieteikumu īstenošanā grozītā valsts ANP iesniegšanas laikā, Komisija konstatē, ka pilnībā ir īstenots ieteikums par pētniecības un inovācijas īstenošanas aģentūru konsolidāciju (2019. gada 3.8. ieteikums). Ir panākts būtisks progress attiecībā uz ieteikumiem par krīzes ietekmes uz nodarbinātību mazināšanu (2020. gada 2.1. ieteikums), investīciju palielināšanu izaugsmes potenciāla vairošanai (2021. gada 1.3. ieteikums), publisko investīciju palielināšanu zaļās un digitālās pārkārtošanās procesā un enerģētiskajā drošībā (2022. gada 1.2. ieteikums) un par enerģotīklu starpsavienojumu pietiekamas jaudas nodrošināšanu (2022. gada 4.5. ieteikums).

- (35) Grozītajā ANP ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, kas palīdz efektīvi risināt visas tās ekonomiskās un sociālās problēmas, kuras izklāstītas ieteikumos, ko Padome adresējusi Lietuvai Eiropas pusgada kontekstā, vai ievērojamu šo problēmu daļu. Kaut arī grozītajā ANP ir ierosinātas dažas izmaiņas pašreizējo pasākumu būtībā, tomēr tās neietekmē iepriekšējo novērtējumu par to problēmu ievērojamas daļas aptvērumu, kuras konstatētas Lietuvai adresētajos 2019. un 2020. gada ieteikumos.
- (36) Svarīgākie pasākumi, kas ietverti grozītajā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļā, palīdz stiprināt ANP vērīgumu attiecībā uz 2022. gada 4. ieteikumu samazināt vispārējo atkarību no fosilajām degvielām, paātrinot atjaunīgo energoresursu apguvi, palielinot energoefektivitāti un rūpniecības, transporta un ēku dekarbonizāciju, un nodrošināt energotīklu starpsavienojumu pietiekamu jaudu, un attiecībā uz 2023. gada 4. ieteikumu vēl vairāk samazināt atkarību no fosilā kurināmā un importētas enerģijas, paātrinot atjaunīgo energoresursu ieviešanu, un pastiprināt politikas centienus, kuru mērķis ir nodrošināt un apgūt zaļās pārkārtošanās procesam vajadzīgās prasmes.

- (37) Konkrēti, jauno investīciju un reformu mērķis ir risināt svarīgākās problēmas, kas saistītas ar atkarības no fosilā kurināmā samazināšanu un atjaunīgo energoresursu izmantošanas veicināšanu. Ar investīciju finanšu instrumentā, kura mērķis ir palielināt AER ražošanas jaudu, būtu jāpalīdz nodrošināt energotīklu starpsavienojumu pietiekamu jaudu, palielinot elektroenerģijas ražošanu visā valstī. Leģislatīvo izmaiņu, kas ierosinātas *REPowerEU* nodaļas reformas ietvaros, mērķis ir racionalizēt un paātrināt atļauju piešķiršanas un citus administratīvos procesus, tostarp samazinot nepieciešamo atļauju skaitu, saīsinot šo atļauju saņemšanas laikposmu un ieviešot regulējumu attiecībā uz hibrīdelektrostacijām, un minētajām izmaiņām būtu jāpalīdz nodrošināt pietiekamu tīkla jaudu un piekļuvi. Turklāt palielinātā investīcija, ar kuru plānots atbalstīt daudzdzīvokļu ēku renovāciju, ievērojami palīdzēs uzlabot ēku energoefektivitāti un dekarbonizāciju, tādējādi arī zināmā mērā veicinot enerģētiskās nabadzības mazināšanu. Visbeidzot, grozītajā ANP ir ietverta investīcija tīrā mobilitātē, kura vērsta uz videi nekaitīgu iekšzemes ūdens transportlīdzekļu iegādi, kas, paredzams, veicinās transporta dekarbonizāciju.

- (38) Papildus *REPowerEU* nodaļai grozītajā ANP arī ietvertas vairākas jaunas reformas, kuru mērķis ir zināmā mērā īstenot daļu no 2022. un 2023. gada ieteikumiem. Pirmkārt, attiecībā uz ieteikumu par sociālo pakalpojumu kvalitātes palielināšanu un plānošanas un sniegšanas uzlabošanu – ANP ir ietverta reforma, kuras mērķis ir uzlabot sociālo un nodarbinātības pakalpojumu kvalitāti, integrāciju un personalizāciju. Otrkārt, attiecībā uz 2022. gada 1. ieteikumu veicināt uz sadarbību balstītu publisko iepirkumu centrālās valdības un pašvaldību līmenī ANP ir ietverta reforma, kuras mērķis ir paplašināt to izstrādājumu sarakstu, ko varētu iegādāties ar Centrālās iepirkumu organizācijas starpniecību, un sagatavot plānu veselības aprūpes iestāžu un aģentūru publiskā iepirkuma centralizācijai.

Ieguldījums izaugsmes potenciālā, darbvietu radīšanā un ekonomikas, sociālajā un institucionālajā noturībā

- (39) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta c) apakšpunktā un V pielikuma 2.3. kritērijā, ir gaidāms, ka grozītais ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļa, būtiski (A reitings) palīdzēs stiprināt Lietuvas izaugsmes potenciālu, darbvietu radīšanu un ekonomisko, sociālo un institucionālo noturību, veicinot Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu, tostarp veicinot rīcībpolitikas attiecībā uz bērniem un jauniešiem, un mazinās Covid-19 krīzes ekonomisko un sociālo ietekmi, tādējādi uzlabojot ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un konvergenci Savienībā.

- (40) ANP sākotnējā novērtējumā, kas veikts saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta c) apakšpunktu un V pielikuma 2.3. kritēriju, tika konstatēts, ka ir gaidāms, ka ANP būtiski (A reitings) palīdzēs stiprināt Lietuvas izaugsmes potenciālu, darbvietu radīšanu un ekonomisko, sociālo un institucionālo noturību, veicinot Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu, tostarp veicinot rīcībpolitikas attiecībā uz bērniem un jauniešiem, un mazinās Covid-19 krīzes ekonomisko un sociālo ietekmi, tādējādi uzlabojot ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un konvergenci Savienībā.
- (41) Komisijas dienestu stilizētā modelēšanā iegūtās aplēses liecina, ka jaunie pasākumi, kas tiks finansēti ar Atveseļošanas un noturības mehānisma aizdevumu, salīdzinājumā ar sākotnējā ANP izklāstīto pamatscenāriju palielinās IKP līmeni 2024.–2027. gadā par vidēji 0,4 % – neatkarīgi no pozitīvās ietekmes, kāda varētu būt iekļautajām strukturālajām reformām vai citiem jauniem pasākumiem, kurus finansē ar dotāciju. Pēdējā minētā ietekme jau bija ņemta vērā Lietuvas veiktajās prognozēs, un saskaņā ar informāciju, kas izklāstīta Lietuvas lūgumā par grozījumu izdarīšanu, grozītajā ANP ietvertie jaunie pasākumi palielinās IKP līmeni 2023.–2027. gadā par vidēji 0,97 % jeb 492,5 miljoniem euro gadā. Lietuvas prognozes liecina arī par to, ka grozītajā ANP iekļautajiem jaunajiem pasākumiem 2023.–2027. gadā būs mēreni pozitīva sociālā ietekme (nodarbinātības līmenis saskaņā ar prognozēm pieaugs par 0,32 %) un nedaudz negatīva fiskālā ietekme (tiek lēsts, ka ietekme uz vispārējās valdības budžeta bilanci būs -0,27 % no IKP).

- (42) Grozītajā ANP no jauna iekļautās reformas un investīcijas palīdz paātrināt zaļo pārkārtošanos un panākt enerģētisko neatkarību, kas, paredzams, pozitīvi ietekmēs Lietuvas izaugsmes potenciālu, kā arī tās ekonomisko un institucionālo noturību. Ar grozīto ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļu, E.2. komponenta 2. investīcijā tiek ieviests finanšu instruments, ar kuru tiktu sniegti aizdevumi uzņēmumiem, lai tie varētu iegādāties un izstrādāt zaļās tehnoloģijas ar augstu pievienoto vērtību, kas nāktu par labu rūpniecības attīstībai. Tā kā sagaidāms, ka pasākums galvenokārt būs vērsts uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un lielākiem uzņēmumiem nozarēs, kurām ir grūti saņemt finansiālo atbalstu no tradicionālajām finanšu iestādēm, ar minēto pasākumu būtu jāpiesaista vajadzīgais finansējums un jāstiprina Lietuvas rūpniecības ražošanas jauda.
- (43) Attiecībā uz grozītā ANP sociālo ietekmi – svarīgākā reforma, kas vērsta uz sociālajiem pakalpojumiem, ir G.3. komponenta 1. reforma, kuras mērķis ir uzlabot sociālo un nodarbinātības pakalpojumu kvalitāti. Lai samazinātu šādu pakalpojumu plānošanas un sniegšanas sadrumstalotību, ir paredzams, ka reforma novērsīs nepilnības pašreizējā sociālās aizsardzības sistēmā. Sagaidāms, ka reforma kopumā pastiprinās ANP sociālo ietekmi un palielinās tā ieguldījumu sociālajā kohēzijā.

Princips “nenodarīt būtisku kaitējumu”

- (44) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta d) apakšpunktā un V pielikuma 2.4. kritērijā, gaidāms, ka grozītais ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļa, nodrošinās, ka neviens (A reitings) šajā ANP iekļauto reformu un investīciju projektu īstenošanas pasākums nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852¹ 17. panta nozīmē (princips “nenodarīt būtisku kaitējumu”).

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar kuru groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

- (45) Grozītais ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļa, ir novērtēts kā atbilstošs principam “nenodarīt būtisku kaitējumu”, ievērojot metodiku, kas izklāstīta tehniskajos norādījumos, kas sniegti Komisijas paziņojumā “Tehniskie norādījumi par principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu”¹. Novērtējumu veic sistemātiski katrai grozītajai reformai un investīcijai, ievērojot divpakāpju pieeju. Novērtējumā secināts, ka attiecībā uz visiem grozītajiem pasākumiem vai nu nepastāv būtiska kaitējuma risks, vai, ja ir konstatēts risks, tiek veikts detalizētāks novērtējums, kas apliecina, ka būtiska kaitējuma nav. Lietuva ir ziņojusi par jauno pasākumu, ieskaitot *REPowerEU* nodaļā ietverto pasākumu, detalizētu novērtējumu. Neviena no *REPowerEU* nodaļā ietvertajiem pasākumiem neparedzēja atkāpi no principa “nenodarīt būtisku kaitējumu”. Vajadzības gadījumā prasības, kas noteiktas principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” novērtējumā, ir ietvertas pasākuma struktūrā un precizētas šā pasākuma atskaites punktā vai mērķrādītājā. Pamatojoties uz sniegto informāciju, var secināt, ka sagaidāms, ka neviena pasākums neradīs būtisku kaitējumu vides mērķiem Regulas (ES) 2020/852 17. panta nozīmē.

Ieguldījums *REPowerEU* mērķu sasniegšanā

- (46) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta da) apakšpunktu un V pielikuma 2.12. kritēriju ir paredzams, ka *REPowerEU* nodaļa lielā mērā (A reitings) efektīvi palīdzēs pirms 2030. gada panākt enerģētisko drošību, Savienības energoapgādes diversifikāciju, atjaunīgo energoresursu lielāku izmantošanu un lielāku energoefektivitāti, enerģijas uzkrāšanas jaudas palielināšanu vai atkarības no fosilā kurināmā nepieciešamo samazināšanu.

¹ OV C 58, 18.2.2021., 1. lpp.

- (47) Paredzams, ka Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta b) apakšpunktā noteiktais mērķis – palielināt ēku un kritiskās enerģētikas infrastruktūras energoefektivitāti, dekarbonizēt rūpniecību, palielinot ilgtspējīga biometāna un atjaunīgā vai nefosilā ūdeņraža ražošanu un izmantošanu, un palielināt atjaunīgo energoresursu enerģijas īpatsvaru un paātrināt tās izvēršanu – tiks sasniegts ar H.1.3.1. reformas palīdzību, kuras nolūks ir racionalizēt un paātrināt atļauju izsniegšanas un citus administratīvos procesus, samazinot nepieciešamo atļauju skaitu, saīsinot šo atļauju saņemšanas laikposmu un ieviešot regulējumu attiecībā uz hibrīdelektrostacijām, tādējādi paātrinot atjaunīgo energoresursu izvēršanu. Turklāt H.1.3.2. reformas mērķis ir sniegt atbalstu vai nu juridiskām personām, lauksaimniekiem, atjaunīgās enerģijas energokopienām vai arī iedzīvotāju energokopienām, lai tās varētu iegādāties un uzstādīt sauszemes saules un vēja elektrostacijas, par prioritāti nosakot pašpatēriņa, lauksaimnieciskās vai saimnieciskās vajadzības, tādējādi arī paātrinot atjaunīgo energoresursu izvēršanu. Turklāt *REPowerEU* nodaļā ir ietverta investīcija (H.3.1.), kuras mērķis ir sniegt aizdevuma atbalstu uzņēmumiem (tostarp publiskām struktūrām, kas veic līdzīgas darbības kā privātās struktūras), lai veiktu investīcijas projektos, ar kuriem atbalsta papildu AER (saules un vēja enerģijas) ražošanas jaudas radīšanu, tādējādi paātrinot atjaunīgo energoresursu izvēršanu. *REPowerEU* nodaļā arī ietverta investīcija (H.1.1.), kuras mērķis ir palielināt ēku renovācijas procesa ātrumu, atjauninot un praksē testējot ēku renovācijas pasākumu kopumus un standartus, kā arī atbalstīt ēku renovāciju, tādējādi palielinot ēku energoefektivitāti.

- (48) Paredzams, ka Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta c) apakšpunktā noteiktais mērķis – pievērsties enerģētiskās nabadzības problēmai – tiks sasniegts, īstenojot pasākumu, ar ko sniedz atbalstu daudzdzīvokļu ēku renovācijai, kā rezultātā tiek uzlabota ēku energoefektivitāte un samazinātas apkures izmaksas iedzīvotājiem. Tas palīdz zināmā mērā samazināt enerģētisko nabadzību, ar ko bieži vien saskaras sociālekonomiski neizdevīgā situācijā esošas iedzīvotāju grupas.
- (49) Paredzams, ka Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta e) apakšpunktā noteiktais mērķis – risināt problēmas, kas saistītas ar nepietiekamu caurlaides spēju iekšējā un pārrobežu enerģijas pārvadē un sadalē, atbalstīt elektroenerģijas uzkrāšanu un paātrināt atjaunīgo energoresursu integrāciju, un atbalstīt bezemisiju transportu un tā infrastruktūru, tostarp dzelzceļu – tiks sasniegts ar H.1.3.1. reformu, par kuru tiek sagaidīts, ka tā palīdzēs panākt to, ka elektroenerģija Lietuvā 100 % apmērā tiek ražota no atjaunīgajiem energoresursiem, jo tiks analizēti dažādi modelēšanas scenāriji un izstrādāts Lietuvas elektroenerģijas nozares pārveides modelis, tādējādi palīdzot risināt problēmas, kas saistītas ar nepietiekamu caurlaides spēju iekšējā un pārrobežu enerģijas pārvadē un sadalē. Turklāt *REPowerEU* nodaļā ir ietverta investīcija (H.1.2.), kas, paredzams, samazinās autotransporta izmantošanu preču pārvadājumos, veicinot alternatīvus un tīrākus preču un cita veidu kravu pārvadājumus pa ūdeni, tādējādi atbalstot bezemisiju transportu un tā infrastruktūru.
- (50) *REPowerEU* nodaļā ietverto pasākumu mērķis ir samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un palielināt atjaunīgo energoresursu īpatsvaru. Šie pasākumi arī pastiprina tos pasākumus, kas ēku energoefektivitātes un renovācijas jomā ir ietverti sākotnējā ANP, un sagaidāms, ka tie palīdzēs palielināt AER izvēršanu un samazināt enerģijas pieprasījumu.

- (51) Paredzams, ka *REPowerEU* nodaļā ietvertā reforma, kuras mērķis ir vienkāršot administratīvās prasības jaunas jaudas izvēršanai atjaunīgās enerģijas jomā, stiprinās Lietuvas enerģētisko drošību, jo tiks izdarīti grozījumi Likumā par elektroenerģiju un Likumā par atjaunīgajiem energoresursiem. Būtiskākie grozījumi ir hibrīdelektrostaciju definīcija un regulējums, atļauju piešķiršanas procedūru racionalizēšana attiecībā uz AER izvēršanu, kā arī īsāks laikposms šādu atļauju iegūšanai. Paredzams, ka Lietuvas reforma, kas skar atjaunīgās enerģijas projektu atļauju piešķiršanas sistēmu, samazinās administratīvos šķēršļus un palīdzēs samazināt Lietuvas atkarību no fosilā kurināmā.
- (52) Turklāt *REPowerEU* nodaļā ietvertie pasākumi ir saskanīgi ar Lietuvas sākotnējā ANP izklāstītajiem centieniem veicināt ekonomikas dekarbonizāciju, palielinot atjaunīgās enerģijas ražošanas jaudu, paātrinot ēku renovācijas procesu un izvēršot transporta nozares dekarbonizāciju.
- (53) Elektrotīkla jauda un elastīgums ir šķērslis atjaunīgo energoresursu integrācijai un energoapgādes efektivitātes, uzticamības un drošības palielināšanai. Tāpēc paredzams, ka Lietuvas *REPowerEU* nodaļā ietvertās investīcijas atjaunīgo energoresursu sauszemes elektrostaciju un atsevišķu krātuvju būvniecībā lielā mērā panāks to, ka tīkls būs labāk piemērots atjaunīgo energoresursu integrēšanai un stabilai, elastīgai un ātrai energoapgādei.
- (54) Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir paredzams, ka grozītais ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļa, lielā mērā efektīvi palīdzēs pirms 2030. gada panākt enerģētisko drošību, Savienības energoapgādes diversifikāciju, atjaunīgo energoresursu lielāku izmantošanu un lielāku energoefektivitāti, enerģijas uzkrāšanas jaudas palielināšanu vai atkarības no fosilā kurināmā nepieciešamo samazināšanu.

Pasākumi ar pārrobežu vai daudzvalstu dimensiju vai ietekmi

- (55) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta db) apakšpunktu un V pielikuma 2.13. kritēriju ir gaidāms, ka *REPowerEU* nodaļā iekļautajiem pasākumiem lielā mērā (A reitings) būs pārrobežu vai daudzvalstu dimensija vai ietekme.
- (56) *REPowerEU* nodaļā iekļautie pasākumi palīdz samazināt atkarību no fosilā kurināmā, kā arī samazināt enerģijas pieprasījumu. Konkrēti, lielākajai daļai *REPowerEU* nodaļā iekļauto pasākumu ir daudzvalstu vai pārrobežu dimensija vai ietekme. Investīciju atbalsts atjaunīgo energoresursu ražošanas jaudas palielināšanai un ar to saistītais pētījums par Lietuvas elektroenerģijas sistēmas pāreju uz atjaunīgās enerģijas izmantošanu 100 % apmērā galu galā samazinās atkarību no elektroenerģijas importa, kā arī atkarību no fosilā kurināmā. Paredzams, ka pasākumi arī samazinās Lietuvas transporta nozares atkarību no fosilā kurināmā. Būtu jāsniedz investīciju atbalsts, lai izveidotu infrastruktūru, kura vajadzīga smagkravu transportēšanai ar tīra iekšzemes ūdens transporta palīdzību, kas, paredzams, palīdzēs samazināt satiksmes sastrēgumus, kā arī samazināt pieprasījumu pēc importētā fosilā kurināmā. Turklāt būtu jāsniedz investīciju atbalsts daudzdzīvokļu ēku renovācijai, tādējādi uzlabojot energoefektivitāti Lietuvas mājokļu sektorā. Sagaidāms, ka tas samazinās enerģijas pieprasījumu šādās ēkās, kas savukārt samazinās atkarību no fosilā kurināmā.
- (57) Šo *REPowerEU* nodaļā iekļauto pasākumu, kam ir pārrobežu vai daudzvalstu dimensija vai ietekme, aplēstās izmaksas atbilst 100 % no *REPowerEU* nodaļas aplēstajām kopējām izmaksām un ir pamatojums tam, lai novērtētu *REPowerEU* nodaļā ietvertos pasākumus kā tādus, kuriem, paredzams, lielā mērā būs pārrobežu vai daudzvalstu dimensija vai ietekme.

- (58) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta e) apakšpunktu un V pielikuma 2.5. kritēriju grozītajā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļā, ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā (A reitings) sekmē zaļo pārkārtošanos, tostarp bioloģisko daudzveidību, vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanās izrietošās problēmas. Klimata mērķu sasniegšanai paredzēto pasākumu izdevumi sasniedz 40 % no ANP kopējā piešķiruma un 99 % no *REPowerEU* nodaļā paredzēto pasākumu kopējām aplēstajām izmaksām, kas aprēķinātas saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 VI pielikumā izklāstīto metodiku. Grozītais ANP, ieskaitot *REPowerEU* nodaļu, saskaņā ar minētās regulas 17. pantu ir saderīgs ar informāciju, kas iekļauta nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.–2030. gadam.
- (59) Grozītajā ANP ir ietvertas reformas un investīcijas, kas, paredzams, būtiski sekmēs zaļo pārkārtošanos, tostarp bioloģisko daudzveidību, un tajās ir ņemts vērā konkrētajai valstij adresētais ieteikums, kā arī Savienības klimata mērķrādītāja sasniegšana līdz 2030. gadam un klimatneitralitātes panākšana līdz 2050. gadam. Piemēram, ar ANP ietvertajiem vides un klimatadaptācijas pasākumiem tiks finansēta siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana no kūdrājiem, ilgtspējīgs transports un resursefektivitāte. Papildus pasākumiem, kas ietverti sākotnējā ANP, Lietuvas *REPowerEU* nodaļā iekļautie pasākumi ir vērsti uz atjaunīgo energoresursu izvēršanas paātrināšanu, energoefektivitātes un transporta ilgtspējas palielināšanu un vispārējo pāreju uz enerģētisko neatkarību. Sagaidāms, ka šiem pasākumiem būs ilgstoša ietekme uz zaļo pārkārtošanos, paātrinot Lietuvā pakāpenisku pāreju no fosilā kurināmā uz ilgtspējīgu atjaunīgo energoresursu sistēmu.

Ieguldījums digitālās pārkārtošanās sekmēšanā

- (60) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta f) apakšpunktā un V pielikuma 2.6. kritērijā, grozītajā ANP ir ietverti pasākumi, kas lielā mērā (A reitings) sekmē digitālo pārkārtošanos vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanas izrietošās problēmas. Digitālo mērķu sasniegšanai paredzētie pasākumi sasniedz 23 % no grozītā ANP kopējā piešķiruma (ieskaitot aizdevumus), kas aprēķināts saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 VII pielikumā izklāstīto metodiku.
- (61) Joprojām ir spēkā Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumā sniegtais pozitīvais novērtējums par ieguldījumu digitālās pārkārtošanās sekmēšanā. Saskaņā ar grozīto ANP ir plānots izvērst pasākumus, kuru mērķis ir stiprināt valsts kibernetikas spējas. Šie pasākumi ietver Valsts kibernetikas attīstības programmas pieņemšanu, kibernetikas uzraudzības sistēmas izveidi un kibernetikas izmeklēšanas spēju stiprināšanu. Šos pasākumus papildina investīcija, kuras mērķis ir paaugstināt publiskajā sektorā strādājošo darbinieku izglītības līmeni kibernetikas jomā. Neviens cits pasākums, kas attiecas uz digitālo pārkārtošanos, grozītajā ANP nav mainīts.

Ilgstoša ietekme

- (62) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta g) apakšpunktā un V pielikuma 2.7. kritērijā, ir gaidāms, ka grozītajam ANP, ieskaitot *REPowerEU* nodaļu, lielā mērā (A reitings) būs ilgstoša ietekme uz Lietuvu.
- (63) ANP sākotnējā novērtējumā, kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta g) apakšpunktā un V pielikuma 2.7. kritērijā, tika konstatēts, ka gaidāms, ka ANP lielā mērā (A reitings) būs ilgstoša ietekme uz Lietuvu.
- (64) Paredzams, ka jaunām investīcijām, kas ietvertas grozītajā ANP, ieskaitot *REPowerEU* nodaļu, būs ilgstoša ietekme uz Lietuvu, jo tās risinās strukturālās problēmas, kuras apzinātas konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos. *REPowerEU* nodaļā ietvertās investīcijas ir vērstas uz atjaunīgo energoresursu papildu jaudas veidošanu, ēku energoefektivitātes uzlabošanu un neto nulles emisiju transportlīdzekļu iegādes atbalstu. Paredzams, ka pasākumiem būs ilgstoša pozitīva ietekme uz Lietuvas zaļo pārkārtošanos, jo tiks uzlabota ilgtermiņa enerģētiskā drošība un enerģijas pieejamība cenas ziņā.

- (65) Paredzams, ka jaunām reformām, kas ietvertas grozītajā ANP, ieskaitot *REPowerEU* nodaļu, būs ilgstoša ietekme uz Lietuvu, jo tās risinās strukturālās problēmas, kuras apzinātas konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos. Paredzams, ka reformām, kuras no jauna pievienotas AER jomās un ar kurām atļauj zaļo finansējumu, būs ilgstoša ietekme uz Lietuvas zaļo pārkārtošanos, jo tiks atvieglināta un paātrināta AER ražošanas jaudas izvēršana. Sagaidāms, ka arī sociālo pakalpojumu reforma palīdzēs paaugstināt valsts sociālo pakalpojumu kvalitāti un personalizāciju.

Uzraudzība un īstenošana

- (66) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta h) apakšpunktu un V pielikuma 2.8. kritēriju grozītajā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļā, ir ierosināta pienācīga kārtība (A reitings), kas nodrošinās efektīvu ANP uzraudzību un īstenošanu, tostarp attiecībā uz paredzēto grafiku, ierosinātajiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem, un saistītajiem rādītājiem.
- (67) Sākotnējā ANP tika ierosināta pienācīga kārtība, kā nodrošināt ANP efektīvu uzraudzību un īstenošanu, tostarp paredzētais grafiks, atskaites punkti un mērķrādītāji, un saistītie rādītāji.

- (68) Lietuvas ANP ietverto grozījumu raksturs un apmērs neietekmē iepriekšējo novērtējumu par ANP efektīvu uzraudzību un īstenošanu. Vispārējā organizatoriskā kārtība ANP īstenošanas pietiekamības novērtēšanai nodrošina pareizu progresu uzraudzību, un paziņotā informācija nav mainījusies. Grozītā ANP atskaites punkti un mērķrādītāji, tostarp *REPowerEU* nodaļa, ļauj pienācīgi uzraudzīt ANP īstenošanu. Katrā no jaunajām reformām un investīcijām, kuras iekļautas *REPowerEU* nodaļā, ir vismaz viens mērķrādītājs vai atskaites punkts, kas ietver pasākuma galvenos elementus un ļauj novērtēt attiecīgo mērķu sasniegšanu. Atskaites punkti un mērķrādītāji ir skaidri un reālistiski, un ierosinātie rādītāji, kas izvēlēti atskaites punktu un mērķrādītāju īstenošanai, joprojām ir atbilstīgi, pieņemami un stabili.

Izmaksas

- (69) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta i) apakšpunktu un V pielikuma 2.9. kritēriju grozītajā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļā, sniegtais pamatojums par ANP aplēsto kopējo izmaksu summu ir zināmā mērā (B reitings) pamatots un ticams, izmaksu lietderības principam atbilstīgs un samērīgs ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.
- (70) ANP sākotnējā novērtējumā tika konstatēts, ka Lietuva bija iesniegusi aplēses par katras ANP iekļautās investīcijas izmaksām, un izmaksu sadalījums parasti bija detalizēts un labi pamatots. Lietuvas sniegtais pamatojums par ANP aplēsto kopējo izmaksu summu bija zināmā mērā pamatots un ticams, un izmaksu lietderības principam atbilstīgs, kā arī samērīgs ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.

- (71) Lietuva ir iesniegusi individuālas izmaksu aplēses par visiem jaunajiem pasākumiem, kas saistīti ar izmaksām ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļā, kā arī individuālu pamatojumu visiem pasākumiem, kuru grozījumi bija saistīti ar izmaiņām izmaksu aplēsēs vai saistītajā mērķrādītājā. Lietuvas sniegtā informācija par izmaksām lielākoties ir pietiekami detalizēta un pamatota. Lietuva iesniedza aplēses un pieņēmumus par izmaksām, izmantojot standarta tabulas veidni, kas bija paredzēta tam, lai apkopotu svarīgāko informāciju un pierādījumus par izmaksām, tostarp izmaksu aprēķinu pamatā esošo metodiku. Lietuva iesniedza arī papildu dokumentus un materiālus, kas bija paredzēti tam, lai precizētu izmaksu aplēses un sniegtu izmaksu datus un etalonrādītājus par līdzīgām investīcijām, kuras veiktas pagātnē vai citās valstīs attiecībā uz lielāko daļu jauno pasākumu. Šie dokumenti cita starpā ir apraksti un skaidrojumi par galvenajiem faktoriem un izmaiņām grozīto pasākumu izmaksās un to samērīgumu. Izmaksu aplēšu un apliecinājošu dokumentu novērtējums liecina par to, ka vairums jauno pasākumu izmaksu ir labi pamatotas, saprātīgas un ticamas. Turklāt izmaiņas grozīto pasākumu izmaksu aplēsēs ir pietiekami pamatotas un samērīgas. Visbeidzot, ANP aplēstās kopējās izmaksas atbilst izmaksu lietderības principam un ir samērīgas ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.
- (72) Lietuva ir sniegusi pietiekamu informāciju un pierādījumus par to, ka visu jauno un *REPowerEU* nodaļā ietverto pasākumu izmaksas netiks vienlaikus finansētas no citiem Savienības finansējuma avotiem. Aizvien paliek spēkā apņemšanās ieviest aizsardzības pasākumus, kas paredzēti dubultas finansēšanas novēršanai, un ANP grozījumi nav mainījuši šo apņemšanos.

- (73) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta j) apakšpunktā un V pielikuma 2.10. kritērijā, grozītajā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļā, ierosinātie pasākumi un šajā lēmumā ietvertie papildu pasākumi pienācīgi (A reitings) ļaus novērst, atklāt un izbeigt korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus minētajā regulā paredzēto līdzekļu izmantošanā, un ir gaidāms, ka pasākumi pārliecinoši novērsīs dubultu finansēšanu no minētās regulas un citām Savienības programmām. Tas neskar citu tādu instrumentu un rīku piemērošanu, kuru mērķis ir veicināt Savienības tiesību piemērošanu un panākt atbilstību tām, tostarp korupcijas, krāpšanas un interešu konfliktu novēršanai, atklāšanai un izbeigšanai un Savienības budžeta aizsardzībai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2092¹.
- (74) Sākotnējā ANP novērtējumā, kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta j) apakšpunktā un V pielikuma 2.10. kritērijā, tika uzskatīts, ka plānā ierosinātie pasākumi ir pienācīgi (A reitings), lai novērstu, atklātu un izbeigtu korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.).

- (75) Grozītais ANP ietver revīzijas un kontroles satvara atjauninājumu. Papildus pienākumiem, kas uzticēti vadības un administrējošajām iestādēm, saskaņā ar grozījumiem, kuri ierosināti attiecībā uz Lietuvas pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmu, koordinējošās struktūras loma – līdztekus Finanšu ministrijai – tiks uzticēta Centrālajai projektu vadības aģentūrai (*CPMA*). Turklāt Lietuvas grozītajā ANP ir paredzēts izmantot esošās valsts informācijas sistēmas, lai glabātu Regulas (ES) 2021/241 22. panta 2. punkta d) apakšpunkta iii) punktā minētos datus līdz *INVESTIS* kļūst pilnībā darbotiespējīga. *INVESTIS* ir vienota informācijas sistēma, kas paredzēta ANP un citu ES fondu pārvaldībai 2021.–2027. gada laikposmā. Šo grozījumu raksturs un apmērs neietekmē sākotnējo novērtējumu par ANP efektīvu uzraudzību un īstenošanu.

ANP saskanīgums

- (76) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta k) apakšpunktu un V pielikuma 2.11. kritēriju grozītajā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļā, lielā mērā (A reitings) ir iekļauti saskanīgi reformu un publisko investīciju projektu īstenošanas pasākumi.

- (77) Ar grozīto ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļu, groza septiņus esošos komponentus un pievieno *REPowerEU* nodaļu kā papildu komponentu (8. komponents). Tas joprojām risina ilgstošas strukturālas problēmas un vairo Lietuvas ekonomikas noturību. Ierosinātie grozījumi nemaina ANP vispārējo saskanīgumu, ņemot vērā to, ka komponentus veido saskanīgi tādu reformu un investīciju kopumi, kuras ir savstarpēji pastiprinošas un papildinošas. ANP vēl papildina pasākumi, ar kuriem paredzēts atbalstīt zaļo pārkārtošanos, un no jauna pievienotā *REPowerEU* nodaļa. Turklāt papildu investīcijas kiberdrošībā stiprinās digitālo pārkārtošanos, nodrošinot datu pārvaldības efektivitāti, kā arī uzlabojot Lietuvas spējas kiberdrošības jomā.

Citi vērtēšanas kritēriji

- (78) Komisija uzskata, ka Lietuvas ierosinātie grozījumi neietekmē Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumā izklāstīto ANP pozitīvo novērtējumu par ANP atbilstību, efektivitāti, lietderību un saskaņotību ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta j) apakšpunktā noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem.

- (79) Lietuva rīkoja mērķorientētas apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām saistībā ar grozītā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļas, sagatavošanu. Tika iesaistīti sociālekonomiskie partneri vietējā un reģionālajā līmenī. Ministrijas apspriedās ar partneriem savā attiecīgajā darba jomā un veica darbības, kas tieši veicina *REPowerEU* mērķu sasniegšanu. Ieinteresētās personas, ar kurām notika apspriešanās, norādīja, cik svarīgi ir palielināt investīcijas atjaunīgās enerģijas ražošanā un enerģētiskajā neatkarībā. Turklāt Finanšu ministrija 2022. gada 7. decembrī sāka mēnesi ilgu apspriešanos, kas bija atvērta plašai sabiedrībai. Par ierosinātajām izmaiņām sabiedrība tika jau iepriekš informēta vairākos paziņojumos presei, kurus publicēja Finanšu ministrijas tīmekļa vietnē, kā arī preses konferencē, ko apspriešanās pirmajā dienā apmeklēja finanšu un enerģētikas ministri. Turklāt sabiedrība tika aicināta izteikt viedokļus Finanšu ministrijas sociālo mediju kontos. Sabiedriskās apspriešanās gaitā Lietuvas valdība saņēma tikai vienu priekšlikumu par izglītības nozares iespējamo attīstību. Lai nodrošinātu attiecīgo dalībnieku līdzatbildību, ir būtiski visā grozītajā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļā, paredzēto investīciju un reformu īstenošanā iesaistīt visas attiecīgās vietējās iestādes un ieinteresētās personas, tostarp sociālos partnerus.

Pozitīvs novērtējums

- (80) Pēc tam, kad Komisija ir pozitīvi novērtējusi grozīto ANP, tostarp tā *REPowerEU* nodaļu, un konstatējusi, ka ANP apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem, saskaņā ar minētās regulas 20. panta 2. punktu un V pielikumu šajā lēmumā ir norādītas reformas un investīciju projekti, kas nepieciešami grozītā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļas, īstenošanai, kādi ir attiecīgie atskaites punkti, mērķrādītāji un citi rādītāji un kādu summu neatmaksājamā finansiālā atbalsta un aizdevuma atbalsta veidā Savienība dara pieejamu, lai īstenotu grozīto ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļu.

Finanšu iemaksa

- (81) Lietuvas grozītā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļas, aplēstās kopējās izmaksas ir 3 849 237 823 EUR. Tā kā grozītā ANP aplēsto kopējo izmaksu summa ir lielāka nekā Lietuvai pieejamā atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa, finanšu iemaksai, kas aprēķināta saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 11. pantu un iedalīta Lietuvas grozītajam ANP, ieskaitot *REPowerEU* nodaļu, vajadzētu būt vienāgai ar kopējo finanšu iemaksas summu, kura pieejama Lietuvas grozītajam ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļai. Šī summa ir 2 099 135 822 EUR.

- (82) Lietuva 2023. gada 30. jūnijā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.a panta 5. punktu iesniedza pieprasījumu piešķirt minētās regulas 21.a panta 1. punktā minētos ieņēmumus, kas sadalīti starp dalībvalstīm, pamatojoties uz minētās regulas IVa pielikumā izklāstītajā metodikā noteiktajiem rādītājiem. Aplēstās kopējās izmaksas *REPowerEU* nodaļā iekļautajām reformām un investīcijām, kas vērstas uz to, lai sekmētu Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta b)–f) apakšpunktā noteiktos mērķus, ir 198 429 642 EUR. Tā kā šī summa ir lielāka nekā Lietuvai pieejamā piešķiruma daļa, Lietuvai pieejamajam papildu neatmaksājamajam finansiālajam atbalstam vajadzētu būt vienādam ar piešķiruma daļu. Šī summa ir 193 729 642 EUR.
- (83) Turklāt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1755¹ 4.a pantu Lietuva 2023. gada 1. martā iesniedza pamatotu pieprasījumu daļu no tās atlikušajiem provizoriskajiem piešķirumiem 4 700 000 EUR apmērā no *Brexit* korekcijas rezerves resursiem pārvietot uz Atveseļošanas un noturības mehānismu, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (“mehānisms”). Minētā summa būtu jādara pieejama *REPowerEU* nodaļā ietverto reformu un investīciju atbalstam kā papildu neatmaksājams finansiāls atbalsts.
- (84) Lietuvai pieejamā kopējā finanšu iemaksa ir 2 297 565 464 EUR.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1755 (2021. gada 6. oktobris), ar ko izveido *Brexit* korekcijas rezervi (OV L 357, 8.10.2021., 1. lpp.).

Aizdevums

- (85) Turklāt, lai atbalstītu papildu reformas un investīcijas, Lietuva ir pieprasījusi kopējo aizdevuma atbalstu 1 551 672 358 EUR apmērā, konkrēti, 549 130 737 EUR, lai atbalstītu *REPowerEU* nodaļā iekļautās reformas un investīcijas, un 1 002 541 621 EUR citu ANP ietverto reformu un investīciju atbalstam. Lietuvas pieprasītā aizdevuma maksimālais apjoms nepārsniedz 6,8 % no tās 2019. gada nacionālā kopienākuma faktiskajās cenās. ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļā, aplēsto kopējo izmaksu summa pārsniedz Lietuvai pieejamo finanšu iemaksu, maksimālo finanšu iemaksu neatmaksājamam finansiālajam atbalstam, ieņēmumus no emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK¹ un no *Brexit* korekcijas rezerves.

REPowerEU priekšfinansējums

- (86) Lietuva ir pieprasījusi šādu finansējumu savas *REPowerEU* nodaļas īstenošanai: pārvietojums 4 700 000 EUR apmērā no provizoriskā piešķiruma no *Brexit* korekcijas rezerves resursiem un 193 729 642 EUR apmērā no ieņēmumiem no emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, aizdevums 549 130 737 EUR apmērā.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

- (87) Attiecībā uz minētajām summām Lietuva, ievērojot Regulas (ES) 2021/241 21.d pantu, 2023. gada 30. jūnijā pieprasīja priekšfinansējumu 20 % apmērā no pieprasītā finansējuma. Ņemot vērā pieejamos resursus, minētais priekšfinansējums būtu jādara pieejams Lietuvai pēc tam, kad stājušies spēkā nolīgumi, kas jānoslēdz starp Komisiju un Lietuvu, ievērojot Regulas (ES) 2021/241 23. panta 1. punktu un minētās regulas 15. panta 2. punktu, un saskaņā ar minētajiem nolīgumiem.
- (88) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmums par Lietuvas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu. Minētā Īstenošanas lēmuma pielikums skaidrības labad pilnībā būtu jāaizstāj,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumu par Lietuvas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu groza šādi:

- 1) Īstenošanas lēmuma 1. pantu aizstāj ar šādu:

“1. pants

ANP novērtējuma apstiprināšana

Pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā sniegtajiem kritērijiem, tiek apstiprināts grozītā Lietuvas ANP novērtējums. ANP iekļautās reformas un investīciju projekti, ANP uzraudzības un īstenošanas kārtība un grafiks, tostarp attiecīgie atskaides punkti un mērķrādītāji, kā arī ar aizdevuma izmaksu saistītie papildu atskaides punkti un mērķrādītāji, un citi attiecīgie rādītāji, kas attiecas uz paredzēto atskaides punktu un mērķrādītāju izpildi, un kārtība, kādā Komisijai nodrošina pilnīgu piekļuvi attiecīgajiem pamatojošajiem datiem, ir sniegti šā lēmuma pielikumā.”;

2) Īstenošanas lēmuma 2. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

“1. Savienība Lietuvai neatmaksājama atbalsta veidā dara pieejamu finanšu iemaksu, kuras summa ir 2 297 565 464 EUR^{*}. Minētā iemaksa ietver šādus elementus:

- a) summa 2 091 774 090 EUR apmērā, par kuru juridiskas saistības jāuzņemas līdz 2022. gada 31. decembrim;
- b) summa 7 361 732 EUR apmērā, par kuru juridiskas saistības jāuzņemas no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim;
- c) summa 193 729 642 EUR apmērā^{**} saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.a panta 6. punktu, kas paredzēta vienīgi reformām un investīcijām, kuras vērstas uz to, lai sekmētu minētās regulas 21.c panta 3. punkta b)–f) apakšpunktā noteiktos mērķus;
- d) summa 4 700 000 EUR apmērā, kas pārvietota no *Brexit* korekcijas rezerves uz mehānismu.

2. Komisija Savienības finanšu iemaksu Lietuvai dara pieejamu pa daļām saskaņā ar šā lēmuma pielikumu. 289 145 365 EUR tiek darīti pieejami kā priekšfinansējums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 13. pantu.

39 685 928 EUR tiek darīti pieejami kā priekšfinansējums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.d pantu. Minēto priekšfinansējumu Komisija var izmaksāt ne vairāk kā divos maksājumos.

Priekšfinansējumu un daļas Komisija var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Maksājuma lielums ir atkarīgs no finansējuma pieejamības.

* Šī summa atbilst finanšu piešķīrumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Lietuvas izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā noteikto metodiku.

** Šī summa atbilst finanšu piešķīrumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Lietuvas izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas IVa pielikumā noteikto metodiku.”;

3) iekļauj šādu pantu:

“2.a pants

Aizdevuma atbalsts

1. Savienība Lietuvai dara pieejamu aizdevumu, kura maksimālā summa ir 1 551 672 358 EUR.
2. Šā panta 1. punktā minēto aizdevuma atbalstu Komisija Lietuvai izmaksā pa daļām saskaņā ar šā lēmuma pielikumu.

109 826 147 EUR tiek darīti pieejami kā priekšfinansējuma maksājums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.d pantu. Minēto priekšfinansējumu Komisija var izmaksāt ne vairāk kā divos maksājumos.

Priekšfinansējumu un daļas Komisija var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Maksājuma lielums ir atkarīgs no finansējuma pieejamības.

3. Šā panta 2. punktā minēto priekšfinansējumu dara pieejamu ar nosacījumu, ka ir stājies spēkā nolīgums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 15. panta 2. punktu (“aizdevuma nolīgums”), un saskaņā ar tā noteikumiem. Priekšfinansējumu dzēs, proporcionāli atskaitot no daļu maksājumiem.

4. Daļas izmaksā saskaņā ar aizdevuma nolīgumu ar nosacījumu, ka ir pieejams finansējums un Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. pantu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Lietuva ir apmierinoši sasniegusi papildu atskaites punktus un mērķrādītājus, kas attiecas uz aizdevumu un bija noteikti saistībā ar grozītā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu. Lai Lietuva būtu tiesīga uz maksājumu, tā papildu atskaites punktus un mērķrādītājus sasniedz vēlākais līdz 2026. gada 31. augustam.”;

- 4) pielikumu aizstāj ar šā lēmuma pielikumā iekļauto tekstu.

2. pants

Adresāts

Šis lēmums ir adresēts Lietuvas Republikai.

....,

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs / priekšsēdētāja
